

СТАНОВИЩЕ

от доцент д-р Пенка Йонкова Йонкова,
Катедра „Ветеринарна анатомия, хистология и ембриология“,
Ветеринарномедицински факултет при Тракийски университет, гр. Стара Загора

относно материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент“
при Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по: Област на висше образование **4. Природни науки, математика и информатика**
Професионално направление **4. 3. Биологически науки**
Научната специалност **Морфология**

На основание заповед № РД-22-441 от 18. 02. 2025 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ), гр. Пловдив съм определена за външен член на Научното жури в конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 98 от 19. 11. 2024 г. и в интернет-страницата на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ за нуждите на катедра „Биология на развитието“ към Биологически факултет при Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

В конкурса за „доцент“ е заявила участието си като единствен кандидат **гл. ас. д-р Стела Георгиева Стоянова** от катедра „Биология на развитието“ към Биологически факултет при Пловдивския университет „Пасий Хилендарски“, гр. Пловдив.

1. Общо представяне на процедурата и на кандидата

За участието си в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ **д-р Стела Стоянова** е представила за рецензиране комплект от документи в електронен вариант.

Документите съдържат пет (5) броя файлови папки със следните означения: „7. Научни трудове“, „13. Документи за учебна дейност“, „14. Документи за научна дейност“, „16. Документи - допълнителни изисквания“ и „17. Други документи“. Като отделни файлове са представени още тринадесет (13) броя подписани и сканирани документа.

Предоставените документи и материали напълно отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Съгласно критериите за съответствие с минималните национални изисквания на ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му **гл. ас. д-р Стела Георгиева Стоянова** е представила както следва: от Група А по Показател 1 - **1 брой дисертационен труд** за присъждане на образователна и научна степен „доктор“; от Група В по Показател 4 – **10 броя научни публикации**; от Група Г по Показател 7 – **23 броя научни публикации**; от Група Д по Показател 11 – **272 броя цитирания**; от Група Е по Показател 14 – **5 броя научни проекти** и от Група Е по Показател 20 - **2 броя учебни пособия**.

Д-р Стоянова е приложила и други материали, които не само са в пълно съответствие с Допълнителните изисквания на Биологически факултет при ПУ „Паисий Хилендарски“, но всеки един от показателите се изпълнява или преизпълнява. От доказателствените материали е видно, че кандидатът е съавтор на две учебни помагала, научен ръководител на **девет дипломанта** и научен консултант на един дипломант (общо 10 дипломанта при изискуеми пет броя); трудовият преподавателски стаж към януари 2025 г. е 10 години и 3 месеца (при изискуем стаж от минимум 5 години); участва в 10 научноизследователски проекта (при изискува-

не от 2 проекта); придобива солиден административен опит като: секретар на катедра „Биология на развитието“, член на атестационната комисия в периода от 2019 да 2022 год., академичен съветник към университетски център, ежегодно участие като квестор в кандидатстудентската кампания, член на организационния комитет на две научни конференции и на едно състезание, участие в комисията по акредитация на докторски програми през 2024 год., както и в Етичната комисия за научни изследвания към Биологически факултет при ПУ „Паисий Хилендарски“ (заемала общо 9 административни позиции от изискване за заемане само на една).

Гл. ас. д-р Стела Георгиева Стоянова представя **допълнително 8 броя** научни публикации, от които две са приложени при придобиването на образователната и научна степен „доктор“, а шест са ѝ послужили при придобиването на академичната длъжност „главен асистент“. Тези публикации **не се рецензират**, но несъмнено потвърждават коректността на кандидата при подготовката документите за настоящия конкурс.

2. Кратки биографични данни на кандидата (преподавателски, научен и професионален опит във връзка с обявения конкурс).

Стела Георгиева Стоянова е родена на 26 февруари 1986 година в гр. Чирпан. През 2005 г. тя завършва математическа гимназия „Акад. Кирил Попов“ в гр. Пловдив със специалност „Математика, информатика и френски език“, а през 2009 придобива образователно-квалификационна степен "бакалавър" по специалност „Биология“ в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“. Професионалното израстване на **д-р Стоянова** продължава и през следващата година и половина с обучението ѝ в магистърската програма на специалност „Антропология“ в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“. През 2011 год. се дипломира като магистър-антрополог със среден успех от курса на обучение „ОТЛИЧЕН 5,96“. От 2012 г. кандидатът преминава обучение по докторска програма „Екология и опазване на екосистемите“ и през 2015 след успешно защитена дисертация на тема „Влияние на пестициди върху морфофизиологични показатели при стопански видове риби от семейство *Cirripidae*“ ѝ се присъжда образователната и научна степен „ДОКТОР“.

В периода от 2009 г. до 2014 г. **гл. ас. д-р Стела Георгиева Стоянова** работи като хоноруван асистент в Катедра „Биология на развитието“ към Биологически Факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“, от 2014 г. до 2016 г. е избрана за асистент в същата катедра, а от 2016 г. до днес е главен асистент в Катедра „Биология на развитието“ към Биологически Факултет на ПУ.

Преподавателската работа на кандидата е в областта на ембриологията, хистологията, хистопатологията и биологията на развитието при човека, а научната работа е в сферата на ембриологията, хистопатологията, екологичната токсикология, биомаркери, биоиндикатори, органични замърсители във водни екосистеми.

Кандидатът владее писмено и говоримо английски език (ниво B1), притежава компютърни умения, преминала е успешно допълнително обучение по „Защита и хуманно отношение към опитни животни, използвани за научни или образователни цели“ и обучение на тема „Изкуственият интелект в образованието“. Членува в „Съюз на учените – Пловдив“ и е участник в десет научно-изследователски проекта.

3. Обща характеристика на дейността на кандидата.

От справката за **преподавателската дейност на д-р Стела Стоянова** е видно, че от 2019 година и до момента тя провежда практически занятия, семинари и лекции по дисциплините „Хистология и патология“, „Биология на развитието при човека“, „Ембриология и хистология“, „Биология и генетика на човека“ и „Биологични и генетични основи на психологията“ със студентите от първи, втори и четвърти курс, записани в редовна и задочна форма на обучение в специалностите „Медицинска биология“, Биология“, „Екология и опазване на околната среда“, „Молекулярна биология“, „Биология и химия“, „Биология и английски

език“, „Микробиология и вирусология“, „Специална педагогика“, „Психология“. Общият хорариум за периода 2019 – 2025 год. в бакалавърските програми е от 3426 часа.

Втората основна част от преподавателската дейност на кандидата е свързана с провеждането на практически упражнения и лекции в магистърските програми по „Репродуктивна биология“, „Биодиагностика“ и „Биоразнообразие, екология и консервация“. Дисциплините, които преподава **гл. ас. Стела Стоянова** в гореизброените магистърски програми са: „Гаметогенеза“, „Пренатално развитие при човека (Обща ембриология)“, „Цитологични и хистологични методи в клиничната диагностика“, „Ембриология и хистология“ и избираемата дисциплина „Криосъхранение и трансфер на гамети и ембриони“. В справката не е отбелязан хорариума на тези дисциплини.

Преподавателската дейност Прави силно впечатление, че за сравнително кратък период от време (от 2019 год. до 2025 год.) **гл. ас. Стела Стоянова** е усвоила и голям брой дисциплини, които са основополагащи за различните специалности на Биологическия факултет.

Студентите са улеснени в подготовката си за практическите занятия по дисциплините Хистология и Патология, тъй като имат привилегията да ползват специално предназначенията за това две ръководства, един от авторите на които е **Стела Стоянова**.

Гл. ас. Стоянова, съвместно с проф. д-р Еленка Георгиева е научен ръководител на осем дипломанта от ОКС „Бакалавър“, на един дипломант от ОКС „Магистър“ и е научен консултант на един дипломант от ОКС „Магистър“.

Научно-изследователската дейност на кандидата е насочена предимно към екологичния мониторинг на големи водни басейни в Република България, замърсени с тежки метали и пестициди. Направените проучвания убедително доказват присъствието на различни тежки метали (олово, кадмий, никел, мед, арсен, цинк, живак и др.) и препарати за растителна защита, както във водите, така и в организмите на някои от обитаващите ги видове риби и миди. В дисертационния труд на **гл. ас. Стоянова** е отразено влиянието на пестицидите върху морфофизиологичните показатели при риби от семейство *Ciprinidae*. В представените за рецензиране тридесет и една **(31) научни публикации** широко е застъпен биомаркерния подход, чрез който се оценяват хистологичните промени в черния дроб, хрилете, гонадите и др. органи при обикновения шаран, червеноперката, толстолоба и др. Особено интересни са данните от публикациите, в които за таргетни организми са избрани китайската езерна мида и зебровата мида, като биоиндикатори за оценка на водното замърсяване. **Стела Стоянова** е съавтор и в две **(2) други публикации**, едната от които разглежда „Влиянието на екзогенни фактори върху нивата на съзряване на сперматозоиден хроматин при суб/безплодни мъже, лекувани с хранителна добавка РАРА“, а другата е свързана с „Ефекти от субмаксималното трениране върху грелин при женски и мъжки плъхове с диетично индуциран метаболитен синдром“.

Значимостта на научно-изследователската дейност на **гл. ас. Стоянова** се потвърждава и от факта, че всички научни трудове са публикувани на английски език във високо престижни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, с метрика от първи до четвърти квартил (**от Q1 до Q4**). Резултатите от проучванията са популяризирани на общо **тридесет и седем (37) научни форума** в България и чужбина и са получили **значителен брой (272) цитирания** в реномирани световноизвестни списания.

От Справката за съответствие с минималните национални изисквания на ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му е видно, че кандидатът изпълнява Показател 1 и преизпълнява всички останали групи от показатели. От **група В – 146 т.** (изисквани 100 т.); от **група Г – 332 т.** (изисквани 200 т.); от **група Д – 50 т.** (изисквани 544 т.) и от **група Е – 70 т.** (изисквани 0 т.).

4. Лични впечатления – Не познавам лично гл. ас. Стела Стоянова, но представените ми за изготвяне на това становище материали безспорно доказват личностните качества на кандидата, съчетани с висок професионализъм и отговорност към длъжността, която заема.

Това още повече подчертава безпристрастното ми отношение и потвърждава обективността на това становище.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Постигнатите от **гл. ас. д-р Стела Георгиева Стоянова** резултати в учебно-педагогическата, научно-изследователската, публикационната и административната дейност, напълно съответстват на минималните национални и допълнителните изисквания на Биологическия факултет, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

Направеният анализ на цялостната дейност на **гл. ас. д-р Стела Георгиева Стоянова**, въз основа на предоставените документи, ми дават основание да заключа, че кандидатът **не-съмнено** притежава необходимата подготовка за заемане на академична длъжност „**доцент**”.

Като се позовавам на всичко гореизложено, намирам за основателно да дам своята **ПОЛОЖИТЕЛНА** оценка и убедено **ДА** препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Биологическия факултет за избора на **гл. ас. д-р Стела Георгиева Стоянова** на академичната длъжност „**ДОЦЕНТ**“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по област на висше образование **4. Природни науки, математика и информатика**, професионално направление **4. 3. Биологически науки**, Научна специалност **Морфология**.

11. 04. 2025 г.

Изготвил становището:

Доцент д-р Пенка Йонкова